

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อศึกษาผลของการจัดลำดับเหตุการณ์พร้อมทั้งการบรรยายภาพ การบรรยายเหตุการณ์ที่เป็นไปตามลำดับ และการบรรยายเหตุการณ์ที่ไม่ได้เป็นไปตามลำดับต่อความสามารถในการระลึกได้ ในเด็กอายุ 5-7 ปี
2. เพื่อศึกษาผลของเหตุการณ์ที่คุ้นเคย และไม่คุ้นเคยต่อความสามารถในการระลึกได้ในเด็กอายุ 5-7 ปี ในแต่ละเงื่อนไข
3. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการจำแบบระลึกได้เกี่ยวกับลำดับเหตุการณ์ ในเด็กอายุ 5-7 ปี ในแต่ละเงื่อนไข

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีอายุ 5-7 ปี จำนวน 180 คน ของโรงเรียนบูรณะรำลึก อำเภอเมือง จังหวัดตรัง ในภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2537 โดยกำหนดอายุและจำนวนกลุ่มตัวอย่าง ดังนี้

1. เด็กอายุ 4 ปี 6 เดือน - 5 ปี 5 เดือน จำนวน 60 คน เพศชาย 30 คน เพศหญิง 30 คน
2. เด็กอายุ 5 ปี 6 เดือน - 6 ปี 5 เดือน จำนวน 60 คน เพศชาย 30 คน เพศหญิง 30 คน
3. เด็กอายุ 6 ปี 6 เดือน - 7 ปี 5 เดือน จำนวน 60 คน เพศชาย 30 คน เพศหญิง 30 คน

การเลือกกลุ่มตัวอย่าง

ผู้วิจัยใช้การสุ่มตัวอย่างตามระดับอายุ และเพศ (Random Assignment) เพื่อให้ได้กลุ่มตัวอย่างตามระดับอายุที่ต้องการ โดยการสำรวจข้อมูลจากทะเบียนประวัติของนักเรียน และทำการคัดลอกรายชื่อของนักเรียนที่มีอายุระหว่าง 4 ปี 6 เดือน ถึง 5 ปี 5 เดือน, 5 ปี 6 เดือน ถึง 6 ปี 5 เดือน และ 6 ปี 6 เดือน ถึง 7 ปี 5 เดือน แยกตามเพศ ต่อจากนั้นจึงสุ่มตัวอย่างง่ายเพื่อแบ่งกลุ่มตัวอย่างตามจำนวนที่ต้องการศึกษา

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ภาพวาดการ์ตูน แสดงถึงการกระทำของตัวละครในแต่ละภาพ เป็นภาพลายเส้นที่ไม่ซับซ้อน

- ภาพวาดการ์ตูน มีเหตุการณ์ 2 ประเภท ได้แก่ เหตุการณ์ที่คุ้นเคย และเหตุการณ์ที่ไม่คุ้นเคย แต่ละเหตุการณ์มีภาพวาดลงบนกระดาษแข็งจำนวน 5 ภาพ ภาพเป็นรูปสี่เหลี่ยมจัตุรัสมีขนาด 15 เซนติเมตร และเป็นภาพสีทุกภาพ (รายละเอียดของเนื้อเรื่องแต่ละเหตุการณ์เสนอไว้ในภาพผนวก)

2. แบบบันทึกเสียงการบรรยายภาพ

3. แบบบันทึกคำตอบ

การดำเนินการวิจัย

ผู้วิจัยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่ายเพื่อให้ได้รายชื่อเด็กที่เป็นกลุ่มตัวอย่างในแต่ละระดับอายุ โดยแบ่งเด็กทั้ง 3 กลุ่มอายุออกเป็น 3 กลุ่มย่อย ผู้วิจัยให้เด็กเข้าพบเป็นรายบุคคล

กลุ่มเงื่อนไขที่ 1 ชั้นที่ 1 ผู้วิจัยวางภาพเหตุการณ์ชุดที่ 1 ซึ่งมีจำนวน 5 ภาพ ครอบงำโดยไม่ได้เรียงตามลำดับเหตุการณ์ ผู้วิจัยจะจัดวางภาพแต่ละภาพในตำแหน่งเดิมทุกครั้งสำหรับเด็กทุกคน หลังจากนั้นผู้วิจัยให้เด็กจัดเรียงภาพใหม่ตามลำดับเหตุการณ์ตามที่เด็กเข้าใจ เมื่อเด็กจัดภาพเสร็จให้เด็กบรรยายภาพว่ามีอะไรเกิดขึ้นในภาพเหตุการณ์บ้าง ผู้วิจัยบันทึกลำดับการจัดภาพ และการบรรยายเหตุการณ์

ชั้นที่ 2 หลังจากนั้น 3 ชั่วโมง ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เด็ก โดยให้เด็กบรรยายเหตุการณ์ที่เด็กได้บรรยายไปเมื่อ 3 ชั่วโมงที่แล้ว โดยไม่ให้เด็กดูภาพเหล่านั้นอีก และไม่มีการชี้แนะใด ๆ เกี่ยวกับเหตุการณ์เหล่านั้น ผู้วิจัยบันทึกลำดับเหตุการณ์ และการกระทำในเหตุการณ์ตามการระลึกของเด็ก

กลุ่มเงื่อนไขที่ 2 ชั้นที่ 1 ผู้วิจัยวางภาพเหตุการณ์ชุดที่ 1 ซึ่งมีจำนวน 5 ภาพเป็นไปตามลำดับที่ถูกต้อง แล้วให้เด็กบรรยายภาพว่ามีเหตุการณ์อะไรเกิดขึ้นบ้าง ผู้วิจัยบันทึกการบรรยายเหตุการณ์

ชั้นที่ 2 หลังจากนั้น 3 ชั่วโมง ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เด็ก โดยให้เด็กบรรยายเหตุการณ์ที่เด็กได้บรรยายไปเมื่อ 3 ชั่วโมงที่แล้ว โดยไม่ให้เด็กดูภาพเหล่านั้นอีก และไม่มีการชี้แนะใด ๆ เกี่ยวกับเหตุการณ์เหล่านั้น ผู้วิจัยบันทึกลำดับเหตุการณ์ และการกระทำในเหตุการณ์ตามการระลึกของเด็ก

กลุ่มเงื่อนไขที่ 3 ชั้นที่ 1 ผู้วิจัยวางภาพเหตุการณ์ชุดที่ 1 ซึ่งมีจำนวน 5 ภาพ คละกัน โดยไม่ได้เรียงตามลำดับเหตุการณ์ที่ถูกต้อง ผู้วิจัยจะจัดวางภาพแต่ละภาพในตำแหน่งเดิมทุกครั้งสำหรับเด็กทุกคน แล้วให้เด็กบรรยายภาพ แต่จะไม่ให้เด็กจัดกระทำใด ๆ กับภาพ โดยจะให้เด็กเริ่มภาพใดก่อนก็ได้แต่ต้องบรรยายจนครบทั้ง 5 ภาพ ผู้วิจัยบันทึกลำดับเหตุการณ์ตามที่เด็กบรรยายและการบรรยายภาพแต่ละภาพ

ชั้นที่ 2 หลังจากนั้น 3 ชั่วโมง ผู้วิจัยทำการสัมภาษณ์เด็ก โดยให้เด็กบรรยายเหตุการณ์ที่เด็กได้บรรยายไปเมื่อ 3 ชั่วโมงที่แล้ว โดยไม่ให้เด็กดูภาพเหล่านั้นอีก และไม่มีการชี้แนะใด ๆ เกี่ยวกับเหตุการณ์เหล่านั้น ผู้วิจัยบันทึกลำดับเหตุการณ์ และการกระทำในเหตุการณ์ตามการระลึกของเด็ก

เด็กอายุ 5 - 7 ปี ทุกคน จะได้รับการทดสอบจำนวน 6 ครั้ง จากเหตุการณ์ที่คุ้นเคยจำนวน 3 ครั้ง และเหตุการณ์ที่ไม่คุ้นเคยจำนวน 3 ครั้ง โดยใช้เวลาทดสอบทั้งสิ้นคนละ 6 วัน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. คำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนการระลึกเหตุการณ์ในเงื่อนไข 3 เงื่อนไขของกลุ่มตัวอย่างแต่ละระดับอายุ
2. นำค่าเฉลี่ยของคะแนนการระลึกเหตุการณ์ในเงื่อนไข 3 เงื่อนไขของกลุ่มตัวอย่างแต่ละระดับอายุมาทดสอบความมีนัยสำคัญ โดยวิธีการวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One-way Analysis of Variance) เมื่อพบความมีนัยสำคัญจึงทำการทดสอบภายหลังด้วยวิธีของ Scheffé โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺
3. คำนวณหาค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของคะแนนการระลึกเหตุการณ์ที่คุ้นเคยและไม่คุ้นเคยของกลุ่มตัวอย่างระดับอายุ 5-7 ปี ในแต่ละเงื่อนไข
4. นำค่าเฉลี่ยของคะแนนการระลึกเหตุการณ์ที่คุ้นเคย และไม่คุ้นเคยของกลุ่มตัวอย่างระดับอายุ 5-7 ปี ในแต่ละเงื่อนไขมาทดสอบความมีนัยสำคัญ โดยวิเคราะห์ความแปรปรวน 2 ทาง (Two-way Analysis of Variance) เมื่อพบความมีนัยสำคัญ จึงทำการทดสอบภายหลังด้วยวิธีของ Scheffé โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC⁺

ผลการวิจัย

1. ความสามารถในการระลึกเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างระดับอายุ 5, 6 และ 7 ปี กลุ่มที่มีการจัดลำดับเหตุการณ์พร้อมทั้งบรรยายเหตุการณ์ และ กลุ่มที่บรรยายเหตุการณ์ที่เป็นไปตามลำดับไม่แตกต่างกัน
2. ความสามารถในการระลึกเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างระดับอายุ 5, 6 และ 7 ปี กลุ่มที่มีการจัดลำดับเหตุการณ์พร้อมทั้งบรรยายเหตุการณ์ และกลุ่มที่บรรยายเหตุการณ์ที่ไม่เป็นไปตามลำดับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่กลุ่มที่มีการจัดลำดับเหตุการณ์พร้อมทั้งบรรยายเหตุการณ์ สามารถระลึกเหตุการณ์ได้ดีกว่ากลุ่มที่บรรยายเหตุการณ์ที่ไม่เป็นไปตามลำดับ
3. ความสามารถในการระลึกเหตุการณ์ของกลุ่มตัวอย่างระดับอายุ 5, 6 และ 7 ปี กลุ่มที่บรรยายเหตุการณ์ที่เป็นไปตามลำดับ และกลุ่มที่บรรยายเหตุการณ์ที่ไม่เป็นไปตามลำดับแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่กลุ่มที่บรรยายเหตุการณ์ที่เป็นไปตามลำดับ

สามารถระลึกเหตุการณ์ได้ดีกว่ากลุ่มที่บรรยายเหตุการณ์ที่ไม่เป็นไปตามลำดับ

4. กลุ่มตัวอย่างระดับอายุ 5,6 และ 7 ปี มีความสามารถในการระลึกเหตุการณ์ที่คุ้นเคยและไม่คุ้นเคย ไม่แตกต่างกัน

5. ในกลุ่มที่จัดลำดับเหตุการณ์พร้อมทั้งบรรยายเหตุการณ์ และกลุ่มที่บรรยายเหตุการณ์ที่ไม่เป็นไปตามลำดับ ความสามารถในการระลึกเหตุการณ์ ในกลุ่มตัวอย่างระดับอายุ 5,6 และ 7 ปี แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยที่ความสามารถในการระลึกเหตุการณ์จะเพิ่มขึ้นตามระดับอายุ

6. ในกลุ่มที่บรรยายเหตุการณ์ที่เป็นไปตามลำดับ กลุ่มตัวอย่างระดับอายุ 6 และ 7 ปี มีความสามารถในการระลึกเหตุการณ์ได้ไม่แตกต่างกัน และกลุ่มตัวอย่างทั้ง 2 ระดับอายุ มีความสามารถในการระลึกเหตุการณ์แตกต่างจากกลุ่มตัวอย่างระดับอายุ 5 ปี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ควรศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการระลึกเหตุการณ์ของเด็กในกรุงเทพมหานคร และเด็กต่างจังหวัด โดยควบคุมตัวแปรอื่น ๆ ให้คล้ายกันมากที่สุด เช่น ประเภทของสถานศึกษา พื้นฐานการเรียนรู้การสอน เป็นต้น เพื่อทราบความสามารถของเด็กไทยโดยส่วนรวม

2. ควรขยายอายุของกลุ่มตัวอย่างออกไป โดยให้อายุห่างกันประมาณ 2 ปี เพื่อช่วยให้เห็นความแตกต่างของความสามารถในการระลึกเหตุการณ์ได้ชัดเจนขึ้น

3. ควรศึกษาเปรียบเทียบตัวแปรอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากความคุ้นเคย และไม่คุ้นเคยในเหตุการณ์ ได้แก่ เหตุการณ์ที่มีผลกระทบต่ออารมณ์ และความรู้สึกประทับใจในเหตุการณ์ เพื่อดูว่าตัวแปรเหล่านี้มีผลต่อความสามารถในการระลึกเหตุการณ์ของเด็กระดับอายุ 5 - 7 ปี หรือไม่

4. ควรศึกษาวิธีการสอนให้เด็กสามารถจัดลำดับภาพได้ถูกต้อง โดยเฉพาะในเด็กที่อายุต่ำกว่า 7 ปี ว่าจะสามารถช่วยพัฒนาความสามารถให้เด็กได้มีความเข้าใจความเป็นเหตุเป็นผลระหว่างการกระทำในแต่ละเหตุการณ์ ได้หรือไม่

5. ผลการวิจัยครั้งนี้สามารถนำไปใช้ในการเรียนการสอนเด็กระดับอายุ 5 - 7 ปี กล่าวคือ ครูผู้สอนควรให้ความสนใจเกี่ยวกับ พัฒนาการความสามารถในการจำของเด็กในแต่ละระดับอายุ พร้อมทั้งหาวิธีที่เหมาะสมที่จะช่วยส่งเสริมให้เด็กได้มีการพัฒนาความสามารถในการจำที่ดีขึ้น

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย